

Sygn. akt II Ka 738/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2021r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Rafała Guza

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2021 r.

sprawy **K. B.**

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 16 kwietnia 2021 r. sygn. akt II K 247/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w zakresie opisu przypisanego oskarżonemu czynu w ten sposób, iż ustala, że oskarżony usiłował doprowadzić pokrzywdzoną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 4025,94 zł oraz, że celem uzyskania odszkodowania zgłosił we wniosku między innymi uszkodzenia, które w rzeczywistości nie powstały wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 320 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 738/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 16 kwietnia 2021 r. sygn. akt II K 247/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 2 § 2, 4, 7 i 410 k.p.k. poprzez nienależyte rozważenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków T. B., K. S. oraz R. S., jak również dokumentów w postaci kalkulacji naprawy (k-16-17), protokołu szkody w pojeździe (k-60-61) oraz decyzji (...) S.A. z dnia 25.11.2018 r. o przyznaniu odszkodowania (k-20-12; 65-66) - co w konsekwencji doprowadziło do nieuwzględnienia treści tych dowodów przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy,</p> <p>2. mogący mieć wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę tego orzeczenia poprzez przez dowolne, błędne, nie znajdujące oparcia w całokształcie zebranego materiału dowodowego, a przy tym niezgodne z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania przyjęcie, iż:</p> <p>- w dniu 12 grudnia 2018 roku oskarżony wprowadzi! w błąd przedstawiciela (...) S.A. co do faktycznych okoliczności zaistnienia zdarzenia drogowego w dniu 25</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>listopada 2018 roku w S. i powstałych z tego tytułu uszkodzeń w pojeździe marki A. (...) nr rej. (...) będącym własnością oskarżonego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskarżony w celu uzyskania odszkodowania zgłosił we wniosku o naprawienie szkody uszkodzenia, które w rzeczywistości nie powstały, - oskarżony usiłował wyłudzić od (...) S.A. nienależne odszkodowanie w kwocie 4026,16 złotych - co w konsekwencji doprowadziło do uznania oskarżonego przez Sąd I instancji za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. - podczas gdy analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego nie pozwalała na poczynienie powyższych ustaleń i wydanie wyroku skazującego. 	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja obrońcy oskarżonego opiera się o dwa zasadnicze elementy, mianowicie zarzut błędnego ustalenia (na podstawie niewłaściwej oceny dowodów, z pominięciem treści części z nich), iż to oskarżony, a nie inna osoba, dokonała zgłoszenia szkody (a więc i błędnego ustalenia, że to oskarżony usiłował wprowadzić pokrzywdzoną w błąd), a także błędnego ustalenia, że zgłoszone uszkodzenia faktycznie nie powstały, lecz były całkowicie fikcyjne. Kwestią dalszą zdaje się być zakres zgłoszenia i wysokość odszkodowania, jakie miałyby być uzyskane.</p> <p>W pierwszym aspekcie apelacji nie można przyznać racji w żadnym stopniu. Czym innym</p>		

jest czynność zgłoszenia szkody, a czym innym czynność oględzin uszkodzonego pojazdu, połączonych ze wskazywaniem, co zostało uszkodzone. Faktem jest, iż – jak tego chce skarżący – w dacie oględzin (w dniu 14 grudnia 2018 r. – k. 16, k. 24) oskarżony nie był obecny, zaś rzeczoznawcy K. S. pojazd okazywał jego ojciec T. B., tym niemniej zgłoszenia, jak wynika z zeznań E. M. (k. 42-44) dokonał w drodze internetowej w dniu 12 grudnia 2018 r. sam oskarżony, który już wówczas zgłosił powstanie wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego kompletu wskazywanych później przez jego ojca uszkodzeń (p. k. 43). Żaden dowód, w szczególności te podnoszone w apelacji, nie wskazuje na to, by ktoś inny niż oskarżony w dacie wskazanej w akcie oskarżenia, dokonał **przez internet** zgłoszenia szkody, będącego podstawą uruchomienia procedury likwidacyjnej, a więc oględzin, sporządzenia wyceny itd. Zarzutu w tym zakresie nie można więc uznać za uzasadniony. Nawet jeśli T. B. (zeznając dopiero na rozprawie głównej) podał, że to on na prośbę syna zgłosił szkodę, to twierdził on, że zrobił to telefonicznie – oraz że syn otrzymał pewną kwotę z P. (...) z OC sprawcy, co sugeruje, że mógł zgłaszać szkodę do tamtej właśnie firmy, bowiem w dokumentacji szkodowej z (...) SA brak jest jakiegokolwiek wzmianki o tym, że szkodę zgłoszono telefonicznie. Ponadto – o czym mowa za chwilę – w trakcie kolizji drogowej powstała tylko część zgłoszonych uszkodzeń, a przy braku jakichkolwiek dowodów na to, że inne niż rzeczywiste uszkodzenia zostały z nieustalonych przyczyn spowodowane już po kolizji przez T. B., należy stwierdzić,

że nikt inny, jak proszący o dokonanie w jego imieniu zgłoszenia K. B. byłby inicjatorem i jeśli nie sprawcą kierowniczym, to choćby podżegaczem do próby wyłudzenia odszkodowania, wobec czego podnoszona w apelacji okoliczność nie uzasadniałaby wniosku o jego uniewinnienie. Tym niemniej, jak wskazano, wg zgromadzonych dowodów zgłoszenia dokonał internetowo K. B., a nie jego ojciec T., co ewentualne rozważania o innym zakresie przedmiotowym odpowiedzialności oskarżonego i potencjalnej potrzebie podmiotowego poszerzenia kręgu osób odpowiedzialnych za przestępstwo czyni bezprzedmiotowymi.

Częściowo tylko i to w zakresie, nieistotnym dla rozstrzygnięcia (choć wymagającym modyfikacji opisu czynu) uzasadnionym jest zarzut, iż Sąd błędnie ustalił, że uszkodzenia, wykraczające poza uszkodzenia prawego tylnego błotnika i nadkola, w rzeczywistości nie powstały. Wprawdzie Sąd w uzasadnieniu wyroku nie wyartykułował tego w zdecydowany sposób (choć za wiarygodne uznał zeznania rzeczoznawcy, który uszkodzenia takie widział i opisał, a więc istniały), jednakże w ustaleniach faktycznych w zakresie ich zaistnienia zawarł jedynie stwierdzenie, że uszkodzeniu uległ błotnik – co w połączeniu zwłaszcza ze sformułowaniem opisu czynu w wyroku wskazuje na ustalenie, że innych uszkodzeń w ogóle nie było. Jest to ustalenie niewątpliwie nieprawidłowe, ignorujące uznane za godne wiary dowody tak osobowe (zeznania K. S.), jak i materialne (fotografie z przebiegu oględzin k. 73-92). Tym niemniej faktem jest również, że uszkodzeń tych (poza

prawym tylnym błotnikiem) w dacie 25 listopada 2018 r., a więc w dacie kolizji drogowej, nie było (co wynika z zeznań R. S., treści jego oryginalnego oświadczenia o spowodowaniu zdarzenia oraz wykonanej przez niego fotografii – k. 10-11). Mimo nie najlepszej jakości wydruku zdjęcia oczywistym jest, że przy widocznym punktowym charakterze uderzenia, zachowanej integralności opony (zachowane ciśnienie w ogumieniu) inne niż wówczas opisane uszkodzenia nie powstały – teren stacji benzynowej jest na zdjęciu dobrze oświetlony, co umożliwiło dokładne ustalenie, czy uszkodzone są tak daleko od miejsca uszkodzenia błotnika położone elementy jak drzwi, klapka wlewu paliwa oraz czy są uszkodzone tak widoczne elementy jak zderzak, felga i opona tuż obok otarcia błotnika, a zwłaszcza przednia szyba tuż przed oczami kierowcy. Z punktu widzenia próby wyłudzenia odszkodowania (gdy pierwsze kosztorysy bywają sporządzane czasem nawet bez oględzin uszkodzeń – k. 130v) okoliczność ta nie ma jednak doniosłego znaczenia, bowiem czy zgłoszone szkody w ogóle nie istnieją, a zgłaszający liczy na to, że oględziny nie będą potrzebne, albo istnieją, a zgłaszający liczy, że podczas oględzin i weryfikacji nie wyjdzie na jaw, że powstały w okolicznościach, za które ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności, jego działanie stanowić będzie próbę wyłudzenia odszkodowania.

Nie jest zasadny również zarzut, dotyczący błędnego ustalenia, za co i jakiej wartości odszkodowania zarzut mógł dotyczyć. Wbrew wywodom skarżącego, kalkulacja kosztów naprawy z dnia 14 grudnia 2018 r. (k. 16-19 na kwotę 4 927,16

zł) precyzuje, jakich elementów samochodu dotyczy (drzwi tylnych prawych, tylnego zderzaka, opony itd. - ze wskazaniem, że uszkodzenie szyby jest szkodą dawną – k. 16) i nie uwzględnia zgłoszonych sprzętów elektronicznych. Wycena naprawy z 30 stycznia 2019 r. k. 53-55 opiewająca na kwotę 901,22 zł dotyczy tylko uszkodzenia prawego tylnego nadkola, bez wymiany jakichkolwiek części (jego naprawa i lakierowanie wymaga również zabiegów wyrównujących i zabezpieczających z elementami otaczającymi). Jeśli więc oskarżony zgłosił żądanie wypłaty odszkodowania za szkody w pojeździe, w tym nie tylko objęte wyceną z k. 16-19 na kwotę 4927,16 zł, ale również z racji uszkodzenia szyby i sprzętów elektronicznych, a ubezpieczyciel uznał jego żądanie za uzasadnione do kwoty 901,22 zł, to słusznym było przyjęcie przez Sąd I instancji, że oskarżony usiłował wyłudzić odszkodowanie **co najmniej** w kwocie, stanowiącej różnicę między tymi sumami (w matematycznie poprawnej kwocie 4025,94 zł). Wycena kwoty, na jaką ubezpieczyciel ustaliłby koszt naprawienia szkód, nieobjętych pierwotną wyceną, ustaloną kwotę jedynie by zwiększała. Nie można więc było ustaleń Sądu w tym zakresie uznać za nieprawidłowe, a zarzutu apelacji za trafny.

Wniosek

O zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzuczonego mu czynu

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Niezasadność zarzutów skutkowałą nietrafnością wniosku o jakąkolwiek zmianę wyroku, w szczególności poprzez uniewinnienie oskarżonego.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	<p>1. Prawidłowy opis czynu w zakresie powstania szkód, choć w innych niż zgłaszane okolicznościach,</p> <p>2. prawidłowa różnica między wyceną kosztów naprawy szkód zgłoszonych a wyceną kosztów naprawy szkód powstałych rzeczywiście wskutek kolizji</p>
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
W apelacji nie sformułowano wniosków w powyższym zakresie, mimo iż skarżący w treści zwracał uwagę na nieprawidłowości w tym zakresie, wobec czego – uznając trafność tych argumentów – należało dokonać zmian w opisie czynu w powyższych aspektach.	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Poza zmianami precyzującymi minimalną kwotę, którą oskarżony usiłował wyłudzić oraz że zgłosił on m.in. uszkodzenia , które w rzeczywistości nie powstały wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego, wyrok został co do zasady utrzymany w mocy w całości.	

Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność apelacji i brak innych okoliczności, podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
j.w.	
Zwiążle o powodach zmiany	
j.w.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Zgodnie z treścią art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia apelacji, wniesionej wyłącznie przez oskarżonego (jego obrońcę), koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi skarżący. Na koszty postępowania odwoławczego składają się zaś opłata w wysokości należnej za I instancję oraz ryczałt za doręczenia korespondencji – w kwocie 20 zł.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego	
Rozstrzygnięcie, rozstrzygnięcia	brak albo	Całość wyroku

ustalenie, którego dotyczy apelacja			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana